

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΔΙΚΑΙΟ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ

Τραπεζικό Δίκαιο

▶ Διδάσκουσα: Δρ. Ελευθερία (Ρία) Παπαδημητρίου, LLM, MSc.

- Μεταδιδακτορική Ερευνήτρια και Επιστημονική Συνεργάτιδα Νομικής Α.Π.Θ.
- Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω, Δικηγορικό Γραφείο «Ελευθερία Σπ. Παπαδημητρίου και Συνεργάτες», (Εμπορικό Δίκαιο και Δίκαιο Πληροφορικής)
- Γενική Διευθύντρια και υπεύθυνη προγραμμάτων startADR
- Διαμεσολαβήτρια και Εκπαιδεύτρια Διαμεσολαβητών startADR
- Σχεδιάστρια συστημάτων Ηλεκτρονικής Επίλυσης Διαφορών
- Επιστημονική Συνεργάτιδα ΔΠΜΣ «Τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνίας: Δίκαιο και πολιτική»
- Επιστημονική Συνεργάτιδα «Εργαστηρίου Δικαίου Ψηφιακού Μετασχηματισμού και Τεχνητής Νοημοσύνης» Νομικής Α.Π.Θ.

Εισαγωγικά

• • • «Τραπεζιτικές εργασίες» είναι οι εργασίες που ασκούνται από τράπεζες, χρηματοδοτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων, στο πλαίσιο της λεγόμενης «εμπορίας του χρήματος». Οι πράξεις αυτές είναι δικαιιοπραξίες και συγκεκριμένα συμβάσεις.

Τραπεζικές συμβάσεις είναι οι συμβάσεις που συνάπτουν τα «πιστωτικά ιδρύματα» με τους πελάτες τους με τις οποίες οι τράπεζες αναλαμβάνουν υποχρεώσεις εκτέλεσης οποιασδήποτε «τραπεζικής εργασίας» έναντι αμοιβής.

Εισαγωγικά

Τραπεζικές συμβάσεις συνάπτονται και ανάμεσα στα «χρηματοδοτικά ιδρύματα» ή τις «επιχειρήσεις επενδύσεων» και τους πελάτες τους στο πλαίσιο άσκησης «τραπεζικής εργασίας».

Η αποδοχή καταθέσεων ή άλλων επιστρεπτέων κεφαλαίων σε συνδυασμό με τη χορήγηση πιστώσεων ασκείται μόνο από τις τράπεζες.

Ασκούνται από **νομικά πρόσωπα με συγκεκριμένη μορφή**, αυστηρώς εποπτευόμενα (πιστωτικά, χρηματοδοτικά ιδρύματα, επιχειρήσεις επενδύσεων).

Προβλέπονται ρητά και περιοριστικά κατόπιν χορήγησης ειδικής άδειας από την ΤτΕ.

Τραπεζικές δραστηριότητες – συμβάσεις

α) Η αποδοχή καταθέσεων και άλλων επιστρεπτέων κεφαλαίων.

β) Η χορήγηση δανείων ή λοιπών πιστώσεων, στις οποίες συμπεριλαμβάνεται η καταναλωτική πίστη, οι συμβάσεις πίστωσης σε σχέση με ακίνητα, οι πράξεις αναδόχου εισπράξεως απαιτήσεων (factoring), με ή χωρίς δικαίωμα αναγωγής και η χρηματοδότηση εμπορικών συναλλαγών συμπεριλαμβανομένου του forfaiting).

γ) Η χρηματοδοτική μίσθωση (leasing).

δ) Οι υπηρεσίες πληρωμών.

Τραπεζικές δραστηριότητες – συμβάσεις

ε) Η έκδοση και η διαχείριση άλλων μέσων πληρωμών (π.χ. ταξιδιωτικών και τραπεζικών επιταγών) στο βαθμό, που η δραστηριότητα αυτή δεν καλύπτεται από την προηγούμενη περίπτωση.

στ) Οι εγγυήσεις και οι αναλήψεις υποχρεώσεων.

ζ) Οι συναλλαγές για λογαριασμό του ιδίου του ιδρύματος ή της πελατείας του σε οποιαδήποτε από της ακόλουθες περιπτώσεις: **αα)** μέσα της χρηματαγοράς (αξιόγραφα, πιστοποιητικά καταθέσεων κ.λπ.), **ββ)** συνάλλαγμα, **γγ)** προθεσμιακά συμβόλαια χρηματοπιστωτικών τίτλων ή χρηματοπιστωτικά δικαιώματα, **δδ)** συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων και συναλλάγματος, **εε)** κινητές αξίες.

Τραπεζικές δραστηριότητες – συμβάσεις

- • • η) Οι συμμετοχές σε εκδόσεις τίτλων και η παροχή συναφών υπηρεσιών, περιλαμβανομένων, ειδικότερα, και των υπηρεσιών αναδόχου εκδόσεως τίτλων.
- • • θ) Η παροχή συμβουλών σε επιχειρήσεις, όσον αφορά τη διάρθρωση του κεφαλαίου, τη βιομηχανική στρατηγική και συναφή θέματα παροχής συμβουλών, καθώς και υπηρεσιών στον τομέα της συγχώνευσης και της εξαγοράς επιχειρήσεων.
- ι) Η διαμεσολάβηση στις διατραπεζικές αγορές.
- ια) Η διαχείριση χαρτοφυλακίου ή η παροχή συμβουλών για τη διαχείριση χαρτοφυλακίου.
- ιβ) Η φύλαξη και η διαχείριση κινητών αξιών.

Τραπεζικές δραστηριότητες – συμβάσεις

ιγ) **Η συλλογή και η επεξεργασία** εμπορικών πληροφοριών, περιλαμβανομένων και των υπηρεσιών αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας πελατών.

ιδ) **Η εκμίσθωση** θυρίδων.

ιε) **Η έκδοση ηλεκτρονικού χρήματος.**

ιστ) Οι επενδυτικές υπηρεσίες και δραστηριότητες του Παραρτήματος Ι (Τμήματα Α και Β) του ν. 4514/2018

Κανόνες που διέπουν τη σχέση τράπεζας-πελάτη

- Η σχέση εμπιστοσύνης
- Αμοιβαία εμπιστοσύνη, ότι κάθε μέρος θα πράξει ή θα αποφύγει να πράξει οτιδήποτε μπορεί να βλάψει τα συμφέροντα του άλλου μέρους.
- Ιδίως η τράπεζα προσφέρει εμπιστοσύνη και υπόσχεση διασφάλισης των οικονομικών συμφερόντων του πελάτη.
- Οι τράπεζες έχουν χαρακτηριστεί από πολλούς και ως δημόσιες υπηρεσίες (service public).

Κανόνες που διέπουν τη σχέση τράπεζας-πελάτη

- Νομικό θεμέλιο της σχέσης εμπιστοσύνης είναι αρχή της καλής πίστης (ΑΚ 197, 198, 288).
- Εκτείνεται από το προσυμβατικό στάδιο (διαπραγματεύσεις, τραπεζική διαφήμιση) έως και το μετασυμβατικό στάδιο.
- Υποχρέωση της τράπεζας για πλήρη και ειλικρινή διαφώτιση του πελάτη για την σύμβαση.

Κατά το συμβατικό στάδιο

- Υποχρέωση διαφύλαξης των συμφερόντων
- Υποχρέωση τήρησης του τραπεζικού απορρήτου (και μετά τη λήξη της συμβατικής σχέσης, ΑΚ 288).
- Υποχρέωση επιμελούς ακρόασης
- Υποχρέωσης εκτίμησης των συμφερόντων του πελάτη
- (Υποχρέωση εκτίμησης της πιστοληπτικής τους ικανότητας)
- Υποχρέωση συμβουλευτικής καθοδήγησης του και προειδοποίησης ενόψει κινδύνων, που απειλούν τα συμφέροντά του, καθώς και παροχής πληροφοριών (ΑΚ 288).
- Άλλως υποχρέωση αποζημίωσης (περιουσιακή και ηθική βλάβη)

Το τραπεζικό απόρρητο

• • • Άρθρα 5 Συντ., 57 ΑΚ και 371 ή 252 ΠΚ)

Υποχρέωση της τράπεζας απέναντι στον πελάτη της να σιωπά για τις προσωπικές και οικονομικές του υποθέσεις, οι οποίες γίνονται γνωστές σ' αυτήν από την άσκηση της επιχειρηματικής της δραστηριότητας.

Έναντι πάντων, εκτός αν ο πελάτης έχει εκφραστεί ρητά διαφορετικά.

Συμβαλλόμενα πρόσωπα

Ο πελάτης,

φυσικό ή νομικό πρόσωπο

Η τράπεζα μέσω των εξουσιοδοτημένων υπαλλήλων της

(αρχή της φαινόμενης πληρεξουσιότητας)

Οι γενικοί όρων συναλλαγών (ΓΟΣ)

Είναι προδιατυπωμένοι όροι συμβάσεων που δεν υπόκεινται σε διαπραγμάτευση.

Η ισχύς τους στο σύνολό τους και ατομικά, κρίνεται σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις του αστικού κώδικα και τις διατάξεις για την προστασία του καταναλωτή.

Οι γενικοί όρων συναλλαγών (ΓΟΣ)

Επίσης όποιος:

- α) δεν είχε δυνατότητα διαπραγμάτευσης των όρων,
- β) συνιστά «πολύ μικρή επιχείρηση», κατά το ν. 4308/2014, και
- γ) συμβάλλεται, ως «τελικός αποδέκτης» (βλ. άρθρο 2§9 ν. 2254/1991, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 101§2 ν. 4512/2018) .

Μπορούν να αναγνωρισθούν ως άκυροι, είτε γιατί προσκρούουν στα χρηστά ήθη (ΑΚ 178), είτε γιατί είναι καταχρηστικοί (ΑΚ 281, άρθρο 2 ν. 2254/1994), είτε γιατί παραβιάζουν άλλες διατάξεις αναγκαστικού δικαίου (ΑΚ 174).

Οι γενικοί όρων συναλλαγών (ΓΟΣ)

- Ως ΓΟΣ μπορούν να εκτιμηθούν και οι «ομοιόμορφοι κανόνες και συνήθειες του ΔΕΕ» που καταγράφονται, περιοδικά, από το Διεθνές Εμπορικό Επιμελητήριο (ΔΕΕ), για να εφαρμόζονται και να ισχύουν, τυποποιημένα, σε διάφορες τραπεζικές συναλλαγές.

Ως ΓΟΣ μπορούν, επίσης, να θεωρηθούν και οι διατάξεις του Κώδικα τραπεζικής δεοντολογίας, που έχει καταρτίσει η Ελληνική Ένωση Τραπεζών (ΕΕΤ), το 1997.

Ο τραπεζικός λογαριασμός

Είναι συνοπτικός πίνακας, **λογιστικό έγγραφο**, το οποίο τηρείται από την τράπεζα, **επ' ευκαιρία συγκεκριμένης συμβατικής πιστωτικής** σχέσεως με συγκεκριμένο πελάτη.

Ο πίνακας φέρει στήλες καταχώρισης χρεώσεων, πιστώσεων, υπολοίπων, αλλά και στήλες καταχώρισης κωδικών αριθμών, ενδεικτικών της αιτίας κάθε εγγραφής, των ημερομηνιών κάθε εγγραφής και του valeur, δηλαδή της ημερομηνίας, κατά την οποία γεννάται πράγματι απαίτηση του ενός ή του άλλου μέρους από την καταχωρισθείσα εγγραφή.

Ο τραπεζικός λογαριασμός

Ο λογαριασμός με **πιστωτικό υπόλοιπο** καταδεικνύει απαίτηση του πελάτη κατά της τράπεζας για απόδοση του υπολοίπου. Ο λογαριασμός με **χρεωστικό υπόλοιπο** καταδεικνύει, αντίθετα, απαίτηση της τράπεζας κατά του πελάτη για καταβολή σ' αυτήν του υπολοίπου.

Είδη τραπεζικών λογαριασμών

- Καταθέσεως (όψεως, ταμιευτηρίου)

- Λογαριασμός χορηγήσεως (πιστώσεως, δανείου)

- Λογαριασμός πληρωμών (δοσοληψιών)

Νομική φύση: είναι τμήμα των εμπορικών βιβλίων της τράπεζας (βλ. άρθρα 8επ. ΕΝ). Έχει την αποδεικτική ισχύ των εμπορικών βιβλίων, ιδίως δε, ως **απόσπασμα αυτών** (ΚΠολΔ 444επ.).

Ως προς τους δικαιούχους

Ατομικός λογαριασμός, όταν δικαιούχος είναι ένα πρόσωπο.

Κοινός λογαριασμός, όταν οι δικαιούχοι είναι περισσότεροι.

α. Κοινός λογαριασμός με στενή έννοια ή διαζευκτικός λογαριασμός, όταν κάθε δικαιούχος δικαιούται να χρησιμοποιεί το λογαριασμό και να διαθέτει το υπόλοιπο μόνος του.

β. Αδιαίρετος ή ενωμένος ή συμπλεκτικός λογαριασμός, όταν την εξουσία χρήσης και διάθεσης του λογαριασμού έχουν όλοι μαζί από κοινού οι δικαιούχοι.

Ο τρέχων εν στενή εννοία και ο αλληλόχρεος λογαριασμός

Ο «αλληλόχρεος λογαριασμός» προϋποθέτει πάντα «αμοιβαιότητα» των καταχωριζόμενων στο λογαριασμό απαιτήσεων και διαδοχικούς ή περιοδικούς συμψηφισμούς τους.

Το στοιχείο της αμοιβαιότητας των απαιτήσεων είναι αποκλειστικά εκείνο, που δικαιολογεί τον αυτοδίκαιο ανά εξάμηνο ανατοκισμό ή τον συμφωνημένο τρίμηνο ανατοκισμό κατά την κίνηση του λογαριασμού, με τις αλληπάλληλες αμοιβαίες χρεωπιστωτικές εγγραφές και τα εξαγόμενα υπόλοιπα, σύμφωνα με την ΕισΝΑΚ 112.

Ο τρέχων εν στενή εννοία και ο αλληλόχρεος λογαριασμός

Κάθε μέρος έχει εναλλακτικά θέση δανειστή ή οφειλέτη, επιτρέπεται να εγγράφονται στις στήλες του κονδύλια από οφειλόμενους τόκους, τα κονδύλια αυτά να κεφαλαιοποιούνται ανά εξάμηνο στα εξαγόμενα υπόλοιπα και να τοκίζονται πάλι για το μελλοντικό εξάμηνο, αυτοδίκαια, ή και για ανώτερα του εξαμήνου χρονικά διαστήματα, αν τούτο έχει συμφωνηθεί μεταξύ των μερών (ΕισΝΑΚ 112 και άρθρο 12 ν. 2601/1998).

Αντίθετα, στον **τρέχοντα τραπεζικό λογαριασμό**, ο οποίος δεν φέρει το στοιχείο της αμοιβαιότητας των απαιτήσεων-, ο ανατοκισμός είναι επιτρεπτός, **εφόσον έχει προηγουμένως συμφωνηθεί ρητά η δυνατότητα** αυτή καθώς και **τα χρονικά διαστήματα εφαρμογής** (βλ. άρθρο 12 ν. 2601/1998).

Ο τρέχων εν στενή εννοία και ο αλληλόχρεος λογαριασμός

- Κατάσχεση απαιτήσεως επί πιστωτικού υπολοίπου τρέχοντος ή αλληλόχρεου
- λογαριασμού είναι οπωσδήποτε δυνατή, όσον αφορά το οριστικό κατάλοιπο τούτου
- κατά τη λήξη της σχέσεως.

Δυνατή, ωστόσο, είναι και η **κατάσχεση του** ανά πάσα στιγμή υπολοίπου του λογαριασμού, επειδή ο λογαριασμός, ως παρεπόμενη σύμβαση, αναδεικνύει το πράγματι υφιστάμενο τη δεδομένη στιγμή υπόλοιπο (πιστωτικό ή χρεωστικό) από τη βασική σχέση, το οποίο και κατάσχεται.

Οι εισπραττόμενες από τράπεζες αμοιβές

- Οι τράπεζες εισπράττουν
 - **Τόκους**, για τις άμεσες πιστώσεις (δάνεια) και
 - **Προμήθειες**, για τις έμμεσες πιστώσεις και υπηρεσίες που παρέχουν στους πελάτες τους.
Ειδικά για τα καταναλωτικά δάνεια
- Υποχρέωση έγγραφης ανακοίνωσης των πελατών τους αλλά και σε κάθε σχετική διαφήμιση για το **«Συνολικό Ετήσιο Πραγματικό Ποσοστό Επιβάρυνσης» (ΣΕΠΠΕ)** του καταναλωτικού δανείου, το οποίο καθορίζεται με συνυπολογισμό επιτοκίου, προμηθειών και εξόδων, που ανάγονται, συνολικά, σε συγκεκριμένο ποσοστό επί του κεφαλαίου, σε ετήσια βάση, ώστε να παριστά τη συνολική ποσοστιαία επιβάρυνση του καταναλωτή.

Οι τόκοι

Τα τραπεζικά επιτόκια, με βάση τα οποία υπολογίζονται οι τόκοι, είναι σήμερα **ελεύθερα διαπραγματεύσιμα**.

Μόνον το τραπεζικό **επιτόκιο υπερημερίας**, το επιτόκιο, δηλαδή, για τον προσδιορισμό των οφειλόμενων τόκων λόγω **καθυστέρησης** πληρωμής της κύριας οφειλής, έχει προσδιορισθεί –με την ΠΔ/ΤΕ 2393/1996-, κατ' ανώτατο όριο, στο ύψος των 2,5 εκατοστιαίων μονάδων (2,5%), πάνω από το εκάστοτε συμφωνηθέν **συμβατικό επιτόκιο**, το επιτόκιο, δηλαδή, που έχει συμφωνηθεί μεταξύ των μερών επί ομαλής εξέλιξης της σχέσεως (επιτόκιο ενήμερης οφειλής).

Οι τόκοι

- Ο υπολογισμός των επιτοκίων δεν μπορεί να γίνεται με βάση έτος 360
- ημερών, αλλά με βάση **έτος 365 ημερών** (ως προς την ετήσια αναφορά
- κάθε επιτοκίου -Πρβλ. και ΑΚ 295§2) .

Αναπροσαρμογή των επιτοκίων

Είναι δυνατή μόνον επί απρόοπτης μεταβολής συνθηκών και μόνον κατόπιν δικαστικής αποφάσεως (ΑΚ 388). Είναι δυνατή, ωστόσο, η συμφωνία του λεγόμενου **«κυμαινόμενου» επιτοκίου**. Η συμφωνία αυτή παρέχει τη δυνατότητα στην τράπεζα να **αναπροσαρμόζει μονομερώς** το αρχικά συμφωνηθέν επιτόκιο.

Η πρακτική αυτή ενέχει κινδύνους για τους πιστολήπτες, η αναπροσαρμογή είναι δυνατή, κατά το νόμο (ΑΚ 371-373), **εφόσον** στη σύμβαση έχουν ήδη **προσδιορισθεί** οι συνθήκες, κάτω από τις οποίες δικαιολογείται η αναπροσαρμογή.

Ο πιστολήπτης έχει πάντα το **δικαίωμα καταγγελίας** της σύμβασης επί επαχθούς αναπροσαρμογής και το δικαίωμα ακόμα να ζητήσει **εύλογο χρόνο ανοχής της σχέσεως από την τράπεζα μέχρι να προβεί σε εκκαθάριση της** (ΑΚ 174, 281, 288).

Οι τόκοι τόκων (ανατοκισμός)

Οι τράπεζες μπορούν να συμφωνούν με τους πιστολήπτες-πελάτες τους την κεφαλαιοποίηση και τον ανατοκισμό των οφειλομένων τόκων κατά τακτά χρονικά διαστήματα, τα οποία **δεν επιτρέπεται να είναι μικρότερα του εξαμήνου**.

Ωστόσο, η τελική οφειλή δεν μπορεί, σε καμία περίπτωση, να υπερβεί το τριπλάσιο της αρχικής (άρθρο 39 ν. 3259/2004). Πρόβλεψη για την αποτροπή διόγκωσης του χρέους μέσω του ανατοκισμού.

Οι προμήθειες

Οι προμήθειες είναι η αμοιβή της τράπεζας για υπηρεσίες, πιστωτικές ή μη και δεν γεννούν υποχρέωση τοκοδοσίας,
Παρέχονται είτε αυτοτελώς (π.χ. έκδοση εγγυητικής επιστολής, έμβασμα),
είτε σε συνάρτηση με τη χορήγηση πίστωσης (π.χ. προμήθεια ετοιμότητας ή αδράνειας σε περίπτωση αναμονής χρήσεως πιστώσεως επί συμβατικής σχέσεως ανοίγματος πιστώσεως).

Υπολογίζονται ως εφάπαξ συγκεκριμένο ή ποσοστιαία καθοριζόμενο ποσό.

Οι τράπεζες οφείλουν να εισπράττουν μόνον **τόκους και όχι προμήθειες από δάνεια**, στα οποία το επιτόκιο είναι ελεύθερα διαπραγματεύσιμο (βλ. ΠΔ/ΤΕ 1969/1991).

Η εξασφάλιση των τραπεζών

Προσωπικές (εγγύηση)

Εμπράγματα (υποθήκη ή ενέχυρο).

Σύσταση ενεχύρου σε κινητά, χωρίς παράδοση της κατοχής τους (ν. 2844/2000).

Το ενέχυρο αυτό συνιστάται με **έγγραφη συμφωνία** τράπεζας και πελάτη ή τρίτου (ενεχυραστή) και με δημοσίευσή της στο **ενεχυροφυλακείο**, όταν τούτο αφορά τις επαγγελματικές ή επιχειρησιακές ανάγκες του πελάτη-οφειλέτη.

Η εξασφάλιση των τραπεζών

Έχει πλέον καταργηθεί το πλασματικό ενέχυρο, που πρόβλεπαν άλλοι παλαιότεροι νόμοι (το γεωργικό ενέχυρο, το ενέχυρο υπέρ της ΑΤΕ επί καρπών, αλιευτικών πλοιαρίων κ.λ.π., το ενέχυρο καπνού, το κινηματογραφικό ενέχυρο κα.)

Τα νομοθετικά διατάγματα της 17ης Ιουλίου 1923 και 4112/1929, προβλέπουν συγκεκριμένες αποκλίσεις από τα γενικώς ισχύοντα προς εξυπηρέτηση των τραπεζών (στη σύσταση, αλλά και στην διαδικασία ικανοποίησης των απαιτήσεών τους από τις ασφάλειες.)

Η εξασφάλιση των τραπεζών

Ειδικότερα,

- α) Η σύσταση ενεχύρου μπορεί να γίνεται με **απλό ιδιωτικό έγγραφο**.
- β) Αν αντικείμενο του ενεχύρου είναι ονομαστική απαίτηση του οφειλέτη-πελάτη κατά τρίτου, η ενεχύραση συνεπάγεται **πλασματική εκχώρηση** της απαίτησης από τον οφειλέτη στην πιστώτρια τράπεζα, η οποία, από **της επιδόσεως αντιγράφου της συμβάσεως ενεχυράσεως** στον τρίτο, θεωρείται ότι **νέμεται** την απαίτηση. Μπορεί, έτσι, να την **εισπράττει μόνη** της, ως μόνη δικαιούχος (εκδοχέας), χωρίς άλλες προϋποθέσεις.
- γ) Η σύσταση ενεχύρου, **υποθήκης και προσημείωσης υποθήκης** υπέρ τράπεζας **δεν υπόκειται σε ανάκληση** αν μετά τη σύσταση τους επακολουθήσει κήρυξη της πτώχευσης του προσώπου, που παραχώρησε τις ασφάλειες αυτές.

Η εξασφάλιση των τραπεζών

δ) Μόνιμες μηχανικές ή άλλες εγκαταστάσεις, που στερεώνονται ή τοποθετούνται σε οικοδόμημα ή το έδαφος επιχείρησης, που παραχωρεί υποθήκη στο ακίνητο της, για λήψη πιστώσεως από τράπεζα, θεωρούνται ότι ανήκουν ελεύθερες από βάρη στον κύριο του ακινήτου, **μπορούν να συμπεριλαμβάνονται στην υποθήκη**, που παραχωρείται επί του ακινήτου, στο οποίο βρίσκονται, και κάθε πράξη διαθέσεως αυτών και ολόκληρης της επιχειρήσεως απαγορεύεται – **είναι άκυρη**-, αν έχει γίνει χωρίς τη συναίνεση της τράπεζας.

Χρηματοοικονομικές ασφάλειες

(1-10 του ν. 3301/2004 ενσωμάτωση της οδηγίας 2002/47/ΕΚ)

Είναι οι εμπράγματατες μόνον ασφάλειες (ενέχυρο, καταπιστευτική μεταβίβαση κυριότητας) με αντικείμενο μετρητά ή χρηματοπιστωτικά μέσα (μετοχές, ομολογίες, μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων, άλλοι τίτλοι διαπραγματεύσιμοι στην κεφαλαιαγορά).

Απαντώνται σε συναλλαγές με αντισυμβαλλόμενο νομικό πρόσωπο, πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα, αλλά και ασφαλιστικές επιχειρήσεις, κεντρικές τράπεζες, διακανονιστή ή συμψηφιστικό γραφείο και δημόσιες αρχές.

Τα προνόμια των τραπεζών συνίστανται:

- α) σε δικαίωμα **χρήσης** της ασφάλειας και **αντικαταστάσεώς** της με ισοδύναμη ασφάλεια
- ή **συμψηφισμού** της αξίας της ή χρησιμοποίησής της για εκπλήρωση των αναληφθεισών
- χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων,
- β) σε ικανοποίηση της ασφαλισμένης απαίτησης, αν επέλθει γεγονός συνεπαγόμενο αναγκαστική εκτέλεση, με πώληση ή – αν έχει τούτο συμφωνηθεί και αποτιμηθεί - με **κτήση κυριότητας** επί του αντικειμένου της ασφάλειας και **με συμψηφισμό** της αξίας του, αν είναι χρηματοπιστωτικό μέσο,
- ή με άμεσο συμψηφισμό των προσφερθέντων σε ασφάλεια μετρητών
- ή με χρησιμοποίησή τους για την απαλλαγή από τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις,

Τα προνόμια των τραπεζών συνίστανται:

- γ) σε ισχύ των συμφωνιών παροχής της χρηματοοικονομικής ασφάλειας, ακόμα κι αν έγιναν εντός της υπόπτου περιόδου πριν από την κήρυξη της πτώχευσης του ασφαλειοδότη και μέχρι τη δημοσίευση της δικαστικής αποφάσεως ή της διοικητικής πράξεως για την έναρξη πτωχευτικής διαδικασίας ή της διαδικασίας εκκαθάρισης και εξυγίανσης του ασφαλειοδότη.

Ισχύουν, ακόμα, κι αν έγιναν **μετά** μεν την δημοσίευση των ως άνω αποφάσεων, εντός, όμως της ίδιας ημέρας, και εφόσον ο ασφαλειολήπτης αποδεικνύει ότι δεν ήταν σχετικά ενήμερος, ούτε όφειλε να είναι.

Η αναγκαστική εκτέλεση από τράπεζες

Τα νόμιμα μέσα

- Τα κοινά διωκτικά μέσα, τα οποία προβλέπει ο Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας, για την ικανοποίηση των απαιτήσεών τους από την παροχή πιστώσεων.

Διατάξεις που παρέχουν κάποια ειδικότερα διαδικαστικά προνόμια.

Εξασφάλιση με ενέχυρο, το ν.δ. της 17ης Ιουλίου 1923.

Η τράπεζα έχει το δικαίωμα να αρχίσει την αναγκαστική εκτέλεση με την απλή επίδοση επιταγής προς πληρωμή χωρίς προηγουμένως να αποκτήσει τίτλο εκτελεστό.

Η αναγκαστική εκτέλεση από τράπεζες

Με την κοινοποίηση στον οφειλέτη της επιταγής ορίζεται ο συμβολαιογράφος και η ημερομηνία του πλειστηριασμού, μετά την πάροδο μόλις 8 ημερών από την επίδοση της επιταγής αυτής.

Δεν επιβάλλεται κατάσχεση.

Δεν εκδίδεται πρόγραμμα πλειστηριασμού.

Απλή δημοσίευση της ειδοποίησης, η οποία υπογράφεται από τον συμβολαιογράφο, αναφέρεται ο τόπος και ο χρόνος του πλειστηριασμού, καθώς και σύντομη περιγραφή των εκποιούμενων πραγμάτων.

Η επιταγή θα πρέπει να αναφέρει

- την αιτία του χρέους
- τη λήξη του
- τη μη πληρωμή
- το αίτημα καταβολής του
- την κίνηση του λογαριασμού με το χρεωστικό υπόλοιπο προκύπτει επί σύμβασης ανοίγματος πίστωσης

Επί υποθήκης επί ακινήτου

Η τράπεζα επιδίδει επιταγή προς πληρωμή στον οφειλέτη,

- την εγγράφει στα βιβλία κατασχέσεων του αρμοδίου υποθηκοφυλακείου, η οποία
- ισχύει ως αναγκαστική κατάσχεση,

δίνει εντολή σε συμβολαιογράφο για σύνταξη προγράμματος πλειστηριασμού, για επίδοση και δημοσίευσή του και για διενέργεια του πλειστηριασμού του ενυπόθηκου ακινήτου,

Προνομιακή ικανοποίηση της τράπεζας από το εκπλειστηρίασμα.

Η κατάσχεση τρίτου δεν εμποδίζει μια τράπεζα να επιβάλει τη δική της κατάσχεση.

Επί προσημείωση υποθήκης επί ακινήτου

- • • εγγράφεται με δικαστική απόφαση επί ακινήτου (διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων),

έκδοση τελεσίδικης δικαστικής απόφαση κατά του οφειλέτη,
τροπής προσημείωση σε υποθήκη και προνομιακή πλέον ικανοποίηση από το βεβαρημένο ακίνητο, με βάση πλέον την υποθήκη.

Αμφισβητούμενης νομιμότητας μέσα

Είναι ατομικές ή εταιρικής μορφής επιχειρήσεις, των οποίων η δραστηριότητα έγκειται στην είσπραξη χρηματικών απαιτήσεων των πελατών τους - δανειστών έναντι των οφειλετών των τελευταίων, δικαστικά ή εξωδικαστικά και έναντι αμοιβής.

Απαγορευμένη δραστηριότητα κατά την ελληνική νομοθεσία (Κώδικα περί δικηγόρων, το άρθρο 5 Συντ., το άρθρο 919 ΑΚ και το άρθρο 1 ν. 146/1914) και με Ν. 3758/2009.

Παραβίαση του τραπεζικού απορρήτου και ο αθέμιτος ανταγωνισμός προς τα επαγγέλματα του δικηγόρου και του δικαστικού επιμελητή.

Αμφισβητούμενης νομιμότητας μέσα

- • • Μετονομάστηκαν σε «εταιρίες ενημέρωσης οφειλετών για ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις».

Απαγορεύεται η είσπραξη των απαιτήσεων από τις εταιρίες ενημέρωσης.

Απαγορεύονται, επίσης, οι οχλήσεις πέραν της μιας ανά δεύτερη ημέρα και οι επισκέψεις στο σπίτι ή στον τόπο εργασίας του οφειλέτη.

Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια

Προισχύσαν νόμος 3869/2010

Έδινε τη δυνατότητα σε φυσικά πρόσωπα χωρίς πτωχευτική ικανότητα (μη έμποροι), όπως αγρότες, ανεπάγγελτοι, απλοί καταναλωτές, μικρέμποροι, ελεύθεροι επαγγελματίες, που δεν ασκούν εμπορική δραστηριότητα) και έχοντες περιέλθει χωρίς δόλο σε μόνιμη αδυναμία πληρωμής ληξιπρόθεσμων χρηματικών οφειλών τους, να ζητήσουν, υποβάλλοντας σχετική αίτησή τους προς το αρμόδιο Ειρηνοδικείο, ρύθμιση οφειλών της οποίας μπορούσαν να επιτύχουν με ρευστοποίηση, ενδεχομένως, της περιουσίας τους, λαμβανομένης, ωστόσο, πρόνοιας για προστασία της κύριας κατοικίας τους.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Επικοινωνία

Telephone :

6974 932-892

Email :

ria@riapapadimitriou.gr

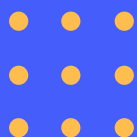
Address :

26ης Οκτωβρίου 16,
54627 Θεσσαλονίκη

Linked In :

Dr. Eleftheria (Ria) Papadimitriou

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σας
Για την Προσοχή σας!
Ευχαριστώ

